

Veiling van creatieve handelswaar

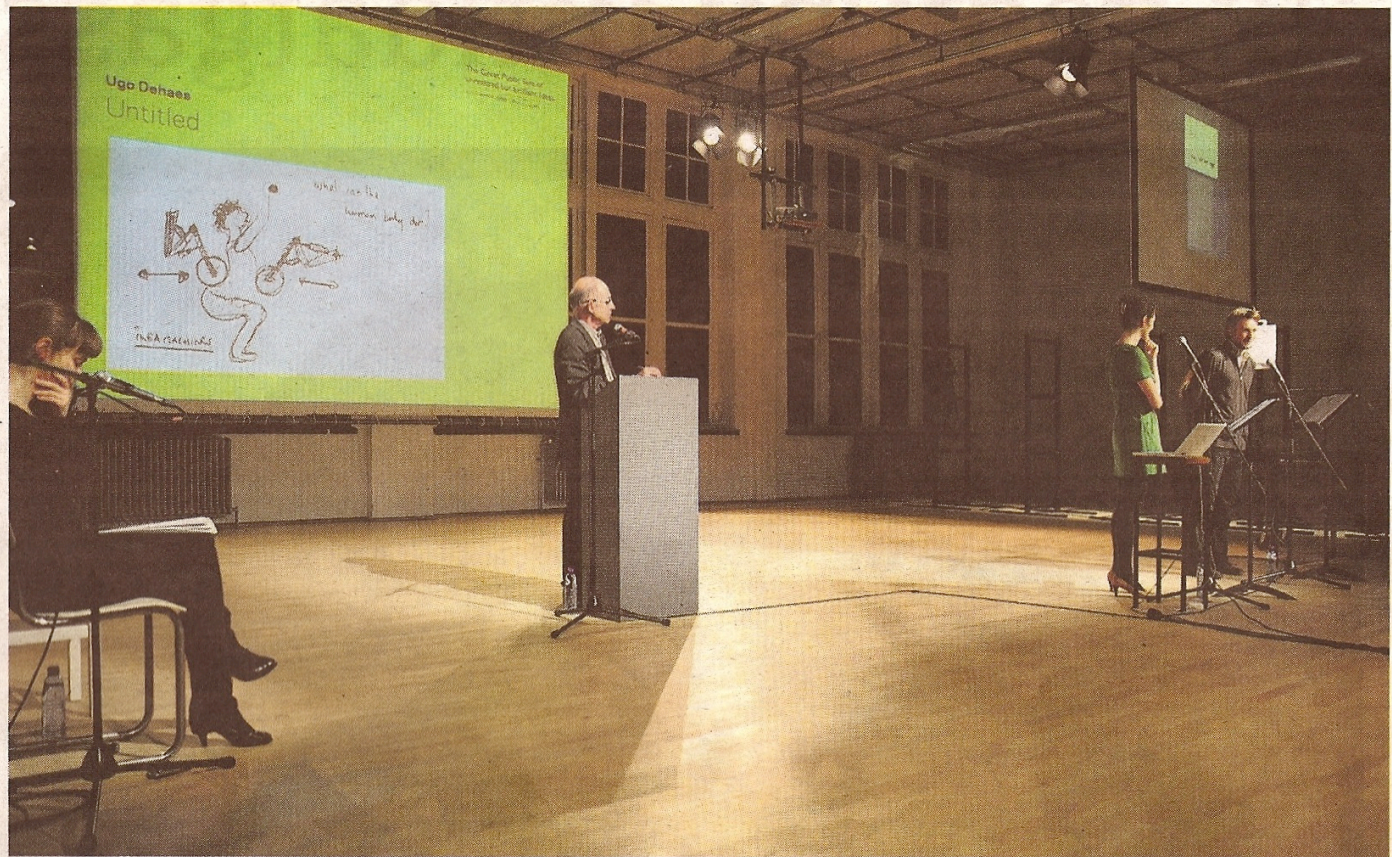
Theatermaakster Sarah Vanhee bedacht de ideeënveiling. Iedere kunstenaar heeft immers wel een boekje met onuitgewerkte plannen.

LORIANNE VAN GELDER

Ooit een briljant idee gehad maar er niets mee gedaan? Wel eens een gebrek aan ideeën en naarstig op zoek naar inspiratie? Op *The Great Public Sale of unrealized but brilliant ideas* kunt u terecht voor een veiling: hier veranderen ideeën van eigenaar, bloeit inspiratie en wordt geld verdiend.

Theatermaakster Sarah Vanhee (Oostende, 1980) bedacht het gegeven van een ideeënveiling toen ze zelf een idee in een boekje opschreef. Al bladerend door het schriftje zag ze een keur aan initiatieven, waarmee ze niets had gedaan. Iedere kunstenaar heeft een (fictief of echt) boekje met onuitgewerkte plannen, de zogenaamde catalogues of works unfinished. Zonde, dacht ze, want die ideeën zijn niet slecht, maar kunnen soms niet worden uitgevoerd om praktische redenen. Iemand anders lukt het misschien wel.

Zondag staat Vanhee als veilingmanager naast een echte veilingmeester van veilinghuis Christie's en legt ze onuitgevoerde kunstplannen onder de hamer – "iets tussen veilinghuis en winkeltje spelen is"

The Great Public Sale of unrealized but brilliant ideas: 26 kunstenaars leverden hun onafge werk, onder wie Gerardjan Rijnders (scripts).

FOTO LIESBETH BERNAERTS

De ideeën staan op een officieel certificaat en worden als kunstwerken verhandeld. Het bieden gaat via bordjes, het theaterkaartje wordt in

hee zich af. "Op de veiling ontstaat een sfeer van 'hebben, hebben, hebben'. Bizar eigenlijk, want iedereen heeft het idee al gehoord. Ik lees het

Vanhee legt uit dat in de jaren zeventig filosofen als Roland Barthes en Michel Foucault al riepen dat de auteur dood is. Zij schreven dat de

Het blijft theater. Tijdens de avond wordt een groot beroep gedaan op de verbeelding van de toeschouwer. "De veiling is eigenlijk 26 voorstel-

12/09, p. 45

Theatermaakster Sarah Vanhee bedacht de ideeënveiling. Iedere kunstenaar heeft immers wel een boekje met onuitgewerkte plannen.

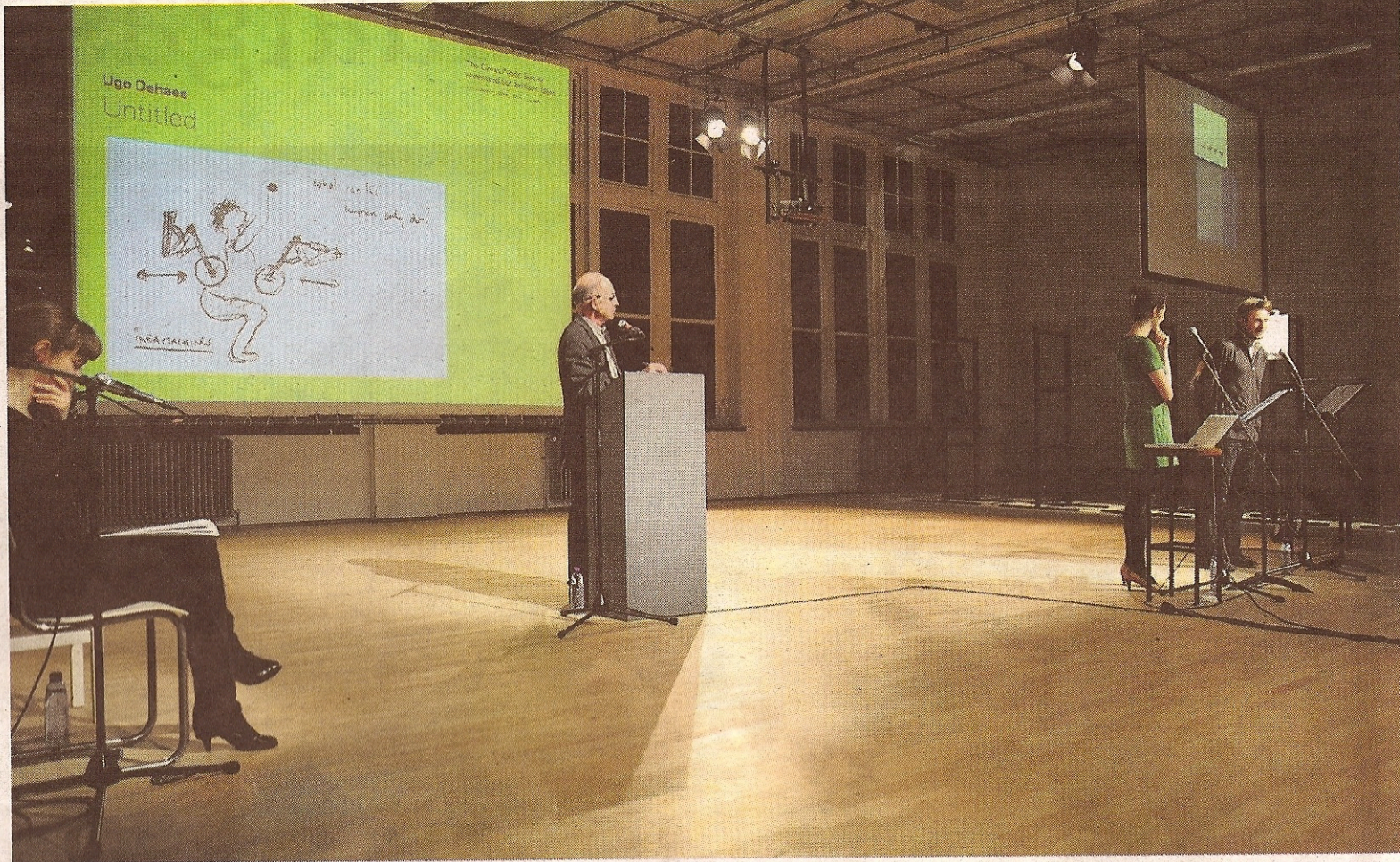
LORIANNE VAN GELDER

Ooit een briljant idee gehad maar er niets mee gedaan? Wel eens een gebrek aan ideeën en naarstig op zoek naar inspiratie? Op *The Great Public Sale of unrealized but brilliant ideas* kunt u terecht voor een veiling: hier veranderen ideeën van eigenaar, bloeit inspiratie en wordt geld verdiend.

Theatermaakster Sarah Vanhee (Oostende, 1980) bedacht het gegeven van een ideeënveiling toen ze zelf een idee in een boekje opschreef. Al bladerend door het schriftje zag ze een keur aan initiatieven, waarmee ze niets had gedaan. Iedere kunstenaar heeft een (fictief of echt) boekje met onuitgewerkte plannen, de zogenaamde catalogues of works unfinished. Zonde, dacht ze, want die ideeën zijn niet slecht, maar kunnen soms niet worden uitgevoerd om praktische redenen. Iemand anders lukt het misschien wel.

Zondag staat Vanhee als veilingmanager naast een echte veilingmeester van veilinghuis Christie's en legt ze onuitgevoerde kunstplannen onder de hamer – "iets tussen veilinghuis en winkeltje spelen in." Vanhee verzamelde onaffe scripts van Gerardjan Rijnders, een opera van Micha Hamel en kunstconcepten van Theatercollectief Discordia. 26 kunstenaars leverden hun onvoltooide werk.

Vanhee: "Ze werken graag mee: zo gebeurt er nog iets met hun creatieve kiemen." Maar sommige kunstenaars kunnen geen afstand doen van hun ideeën, ook al hebben ze die niet gebruikt. "Ik moest constructies bedenken om auteursrecht op te lossen: licenties, co-auteurschap," zegt Vanhee.

The Great Public Sale of unrealized but brilliant ideas: 26 kunstenaars leverden hun onaffe werk, onder wie Gerardjan Rijnders (scripts).

FOTO LIESBETH BERNAERTS

De ideeën staan op een officieel certificaat en worden als kunstwerken verhandeld. Het bieden gaat via bordjes, het theaterkaartje wordt in startkapitaal omgezet, vijf euro is 5000 CC (Creative Currency). Sommige creatieve koopwaar gaat voor wel 1400 euro van hand tot hand. Vanhee gelooft niet in de heiligheid van auteurschap. "Een idee is het resultaat van een proces. Het is juist interessant om te zien wat er gebeurt met een idee als het van eigenaar verandert."

Op de veiling krijgen auteursrecht, octrooi en patent een heel andere betekenis. Belangrijk in een tijd van downloaden en een strijd om auteursrecht. "Kun je wel eigenaar zijn van een idee?" vraagt Van-

hee zich af. "Op de veiling ontstaat een sfeer van 'hebben, hebben, hebben'. Bizar eigenlijk, want iedereen heeft het idee al gehoord. Ik lees het namelijk altijd aan de hele zaal voor. Op een vorige veilingavond

'Interessant om te zien wat er gebeurt als idee van eigenaar verandert'

bood een kunstinstelling een flinke smak geld voor een idee waarna een groepje kunstenaars riep: wij stelen het, want we kunnen het niet betalen. De kunstenaar vond het goed. Dat is toch prachtig?"

Vanhee legt uit dat in de jaren zeventig filosofen als Roland Barthes en Michel Foucault al riepen dat de auteur dood is. Zij schreven dat de macht van een tekst of idee bij de interpretatie ligt.

Vanhee: "Maar tegelijkertijd wil je toch kunnen leven van je ideeën. Ze zijn waardevol, er wordt daardoor veel misbruik gemaakt van creatieven en kunstenaars. Ik ben wel eens door een evenementenbureau gestrikt onder het voorwendsel van een vrijblijvend gesprek. 'Heb jij hier ideeën over?' vroegen ze me. Toen hebben ze die ideeën gebruikt en ik heb er nooit iets voor teruggezien. Ik voelde me beroofd."

Toch is de veiling zeker niet alleen een aanklacht tegen auteursrecht.

Het blijft theater. Tijdens de avond wordt een groot beroep gedaan op de verbeelding van de toeschouwer. "De veiling is eigenlijk 26 voorstellingen ineen. Ik ben meer geïnteresseerd in dingen die ik me kan inbeelden, dan in dingen die ik zie."

Gevoed door het succes van de ideeën als handelswaar, heeft Vanhee haar volgende project al klaar: een concept maken dat via een licentie aan groepen in andere landen verkocht kan worden. "Je hoeft dan niet meer zelf te toeren. Uit ecologisch standpunt doe je afstand van je idee."

The Great Public Sale of unrealized but brilliant ideas, morgen. Frascati, 20.00 uur.

Het parool 19/12/09, p. 45